

2018. február

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Folytatom azoknak a gondolatoknak ismertetését, amelyek Ferenc pápa tanításából alapul szolgáltak a Családok 9. Világtalálkozója felkészítő lelkipásztori útmutató összeállításánál.

A keresztyén öröm. A keresztyén öröm abban az igazságban gyökeredzik, hogy van Isten, és hogy Isten maga a szeretet. Jézus a szeretet öröméről világosan beszél: „Ha parancsaimat megtartjátok, megmaradtok szeretetemben, mint ahogy én is megtartottam Atyám parancsait, és megmaradok az ő szeretetében. Azért mondtam nektek ezeket, hogy az én örömöm bennetek legyen, és örömetök teljes legyen.” (Jn 15, 10-11) Ez az igazság döntő hatással van az emberi élet minden területére, a társadalomra, a család intézményére és az egyes családokra, de minden egyes emberre is. Bármilyen legyen is a formája, a család az első hely, ahol megtapasztalhatjuk a szeretetet, ahol szeretve érezhetjük magunkat és viszonzszerethetünk. A szeretetnek ez a megtapasztalása teszi lehetővé, hogy pozitív önértékelésünk alakuljon ki, és képesek legyünk egészséges kapcsolatok formálására. A család léte az egyes emberek egészséges és boldog létének legfontosabb feltétele. „A család olyan érték, amelyet a társadalom nem nélkülözhet, ezért a társadalomnak védenie és oltalmaznia kell azt.” (AL 44)

Minden ember – fiatal és idősödő, nő és férfi, falusi és városi – vágya, hogy állandó és tartós szereteten alapuló emberi kapcsolatra tehessen szert. A tartós és kizárólagos szeretetre épülő házasság és a családalapítás iránti vágy ma is él az emberekben, valóban örömhír tehát számukra a családra vonatkozó keresztyén üzenet. (vö. AL 1)

A világban sajnos működnek olyan erők is, amelyek a családi élet, illetve az emberek közti, állandó elköteleződés ellen dolgoznak. Vannak, akik azt állítják, hogy az individualizmus és az önmegvalósítás nagyobb értéket képvisel, mint a másokért és a közjóért való cselekvés. Az ilyen embereket csak a személyes céljaik érdeklik, ahelyett, hogy felismernék azt, hogyan tudnák a képességeiket és talentumaikat mások szolgálatába állítani, mind a családjukban, mind a tágabb környezetükben. Ahol ez a gondolkodásmód teret nyer, ott a családi kapcsolatok meggyengülnek, a családtagok elszigetelődnek egymástól, elszáll az öröm.

Keresetek a családban, rokonságban, ismerősi, baráti körben olyan embereket, akik örömben élnek! Mi a titkuk?

Egység, egyenrangúság és egyformaság. Ferenc pápa a mai világ több örvendetes, új elemére is felhívja a figyelmünket: az emberek érett döntéseket akarnak hozni, amelyeknek helyességéről meg vannak győződve, nem csupán azért, mert így szokás. Ily módon az életüket jobban tudják irányítani és elégedettebbekké válhatnak. „Örömmel látjuk, hogy a férfi és a nő azonos méltóságának elismerése arra vezet, hogy a diszkrimináció régebbi formái eltűnnek, és a családokban növekszik a kölcsönösség.” (AL 54) Ez segíti az egyenlő munkamegosztást és felelősségvállalást. Így amellett, hogy a családok jobban tudják befolyásolni a saját jövőjüket, az egyes emberek is el tudják érni a saját céljaikat, hozzájárulva ezzel a házaspár és a család közös jólétéhez.

Miért fontos, hogy a férj és a feleség egyelő munkamegosztásához egyenlő felelősségvállalás is társuljon? Hogyan lehet az idősebb családtagokat bizonyos házimunkák alól mentesíteni anélkül, hogy ezzel kisebbségi érzést keltenék bennük?

A Szentírásban olvassuk, hogy a házasságban „a kettő egy testté lesz.” (Mt 19, 5) Két különböző személyiségből, a férfiból és a nőből egy új személyiség, a házaspár lesz. Eggyé válnak, kiegészítik

egymást. Erre vágytak, ezért nagy öröm számukra az eggyé válás. Korunk egy kevésbé örvendetes új eleme a gender ideológia, amely tagadja a férfi és nő közötti lényegi különbözőséget, nemi különbségek nélküli társadalmat vizionál, és ezzel lerombolja a család antropológiai alapját. A férfi és nő közötti biológiai identitástól radikálisan elválasztja az ember személyes identitását, ezt változtathatónak, az ember saját elhatározásától függőnek tekinti, és ebben a szellemben akarja átalakítani a gyermeknevelést is. A biológiai nemiséget (sex) és a nemiség társadalmi-kulturális szerepét (gender) ugyan meg lehet különböztetni, de ezeket nem lehet egymástól elválasztani.

Másrészt, a biotechnológiai forradalom az emberi utódnemzés területén megteremtette a nemzési tevékenység manipulálásának a lehetőségét, függetlenné tette az utódnemzést a férfi és nő közötti szexuális kapcsolattól. Ily módon az emberi élet és a szülői mivolt egymással szabadon összeköthető és elválasztható valóságokká váltak, az egyén és az együtt élő – nem szükségszerűen hetero-szexuális és szabályszerűen egybekelt – párok vágyainak vannak alávetve. Tudomásul kell vennünk, hogy az ember törekeny és az élet bonyolult, de nem fogadhatjuk el a valóság két tényezőjének szétválasztását. Mi, emberek teremtmények vagyunk, nem vagyunk mindenhatók. A teremtett világ megelőz bennünket és ajándékként kell fogadnunk azt. Arra vagyunk hivatva, hogy őrizzük meg emberségünket, és ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy emberi mivoltunkat úgy kell elfogadnunk és megőriznünk, ahogy a Teremtő minket megalkotott. Ne essünk abba a bűnbe, hogy a Teremtő helyébe akarunk lépni! (vö. AL 56).

A Teremtő nem teremtett selejtet, mindenkit a számára legjobb start-helyzetbe helyezte. A mi feladatunk ezt a helyzetet kihasználva megvalósítani Isten velünk kapcsolatos tervét. Mi segít abban, hogy gyerekeiteknek ezt megmagyarázzátok?

A család és a nevelés. A család az emberi értékek első iskolája. Itt tanulunk meg élni a szabadsággal, itt érnek meg az egész életre megmaradó hajlandóságaink, itt alakulnak ki vonzódásaink az értékekhez, és itt ivódik belénk bizonyos magatartásformák önkéntelen elutasítása. A családi környezetben lehet megtanulni a kommunikációs eszközök üzeneteinek kritikus megkülönböztetését is. Sajnos gyakran a média negatívan befolyásolja, vagy gyengíti a családi életben kapott értékeket. (vö. AL 274)

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy – a családban, az iskolában vagy más közösségekben – a gyermekkorban kapott sebek az egész életre nyomot hagynak. Csalódások, rosszul, vagy félreértelmezett szeretet, magárahagyottság, túlzott szigor vagy engedékenység oda vezethet, hogy a fiatalokban az erkölcsi értékekről torzképek alakulnak ki. Az ilyen esetekben segíteni kell őket abban, hogy megértsék: senki sem tökéletes, de már kis lépésekkel is elindítható belső világuk gyógyulási folyamata, eljuthatnak az emberek és a társadalom megértésére és a velük való kiengesztelődésre. (vö. AL 272)

A keresztény erkölcsi nevelés célja az embereket olyanokká formálni, hogy minden kényszertől, függőségtől és szenvedélytől mentesen, tudatosan és szabadon teljes akarattal mindig a jó, a szép, az igaz és a szent mellett döntsenek. Az ilyen emberek örömben élnek, életükkel, tetteikkel és szavaikkal hitelesen hirdetik az Evangélium örömhírét: Isten van, Isten szeret minket, Isten maga a Szeretet.

Bíró László tábori püspök
az MKPK Családbizottságának elnöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke